

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος ΙΑ'

Συνδρομή ἑτησίαι· Ἐν Ἑλλάδι φρ. 12, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20. — Αἱ συνδρομαὶ ἀρχονται ἀπὸ
1 Ἰανουαρίου ἐκάστου ἔτους καὶ εἶναι ἑτησίαι. — Γραφεῖον τῆς Διευθύνσεως· Ὀδὸς Ἀγγέλου.

24 Ὀκτωβρίου 1882

ΤΟ ΑΚΟΥΣΙΟΝ ΤΑΞΕΙΔΙΟΝ

[Μετάφρασις ἐκ τοῦ γαλλικοῦ].

Συνίξιμα ἰδὲ σελ. 656.

10'.

Béra - Κροῦζ

Ὁ Πινσὼν καὶ ὁ Ζωηρὸς μόλις ἀπέβησαν καὶ ἤρξαντο περιπατοῦντες ἐπὶ τῆς ἀκτῆς, ἐξεπλάγησαν αἰσθανόμενοι τὸ ἔδαφος κινούμενον ὑπὸ τοὺς πόδας των, ἀπαραλλάκτως ὡς ἂν εὐρίσκοντο ἐπὶ τοῦ Φούλιτωρος. Τὸ φαινόμενον τοῦτο πλανᾷ ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας τὴν αἴσθησιν τῶν ναυσιπόρων, εἶνε δὲ λίαν γνωστὸν παρὰ τοῖς ναυτικοῖς. Ἀλλ' οἱ ἡμέτεροι ταξιδιωτὰι μὴ γινώσκοντες τοῦτο ἐνόμιζον ὅτι ἡ πλακίστρωτος ἐπιφάνεια, ἐφ' ἧς ἐβάδιζον, ἐσεῖστο κινουμένη ὑπὸ τῶν ἐκσπώντων κατ' αὐτῆς κυμάτων. Τέλος βαδίζοντες μὲ τὰς κινήμας δισταλαμένας ὅπως διατηρήσωσι τὴν ἰσορροπίαν, ἀφίκοντο ἐνώπιον τῆς μεγάλης πύλης, τῆς ἐν εἴδει θριαμβευτικῆς ἀψίδος, εἰς ἣν τελευτᾷ ἡ κρηπίς τοῦ λιμένος τῆς Βέρα Κροῦζ καὶ δι' ἧς εἰσέρχονται εἰς τὴν πόλιν. Ἐξετάσαντες τὴν πύλην ταύτην καὶ τὰς δύο παρακείμενας μικροτέρας θύρας, εἶδον ὅτι πάντα ἦσαν στεγανῶς κλεισμένοι, καὶ ὅτι παρ' αὐτὰς δὲν ὑπῆρχε κώδων ἢ ρόπτρον. Ὁ Πινσὼν ὤθησεν αὐτὴν διὰ τοῦ ποδός.

— *Quien vive?* ἔκραξε φωνὴ τις ἐνδοθεν.

Οὐδ' ὁ Πινσὼν οὐδ' ὁ Ζωηρὸς ἐνόησαν τὴν ἐρώτησιν, ἐν τούτοις ἐπανελάθον ἀμφοτέρω.

— Ἀνοίξατε!

— *A lo largo!* ἐπανελάθον ἡ φωνή.

Ἐπεκράτησε σιγὴ πρὸς στιγμὴν, καθ' ἣν ὁ μηχανικὸς ἐνόμισεν ὅτι ἠτοιμάζοντο νὰ ἀνοίξωσιν. Μὴ ἀκούων πλέον θόρυβον ἐκτύπησεν ἐκ νέου. Μικρὰ θυρὶς ἀνεῳχθῆ αἰφνης ἐν τινι τῶν φύλων τῆς μεγάλης πύλης, μία λόγχη ἤστραψε καὶ φωνὴ ἐπιτακτικὴ καὶ ἀπειλητικὴ διέταξε τοὺς δύο ξένους ν' ἀπομακρυνθῶσιν. Ὁ Πινσὼν ἐνόησε τὴν χειρονομίαν, ἀλλ' οὐχὶ καὶ τὰς λέξεις καὶ διὰ τοῦτο ἐπέμενεν. Αἱ λέξεις *reglamentos maritimos* προσέβαλον τὴν ἀκοὴν αὐτοῦ.

— *Reglamentos maritimos*, ἐπανελάθε στρεφόμενος πρὸς τὸν Ζωηρόν· αὐτὸ βέβαια δηλοῖ ναυτικοὶ κανονισμοί. Πάλιν ἔχουμεν νὰ κάμωμεν μὲ αὐτοὺς τοὺς κατηραμένους; . . .

Ἡ θυρὶς ἐκλείσθη βιαίως καὶ ὁ Πινσὼν ἀπέμεινεν ἀπεσβολωμένος.

— Εἶδετε τὸ πρόσωπον ἐκείνου ὅστις μᾶς ὠμίλησεν; ἠρώτησεν ὁ Ζωηρὸς.

— Ὁχι, διότι ἦτον εἰς τὴν σιάν.

— Ἦτον ἓνας μαῦρος μὲ κάτι μάτια ἄσπρα μεγάλα!

— Καὶ ὁ διάβολος ἂν εἶνε, εἶπεν ὁ μηχανικὸς, θὰ μᾶς ἀνοίξῃ.

Καὶ ἠτοιμάζετο νὰ κτυπήσῃ ἐκ τρίτου, ἀλλ' ὁ Ζωηρὸς τὸν ἔσυρεν ἐκ τοῦ ἄκρου τοῦ ἐπενδύτου αὐτοῦ.

— Ἄς μὴ τὸν ἐνοχλήσωμεν, κύριε, εἶπε τὸ παιδίον, ἀφοῦ μᾶς ἔδειξε τὴν λόγχην.

— Ἄς τὸν ἐνοχλήσωμεν, ἀπεναντίας, μικρέ μου. Τί θὰ μᾶς κάμῃ; θὰ μᾶς συλλάβῃ, θὰ μᾶς ὀδηγήσῃ εἰς τὸν σταθμὸν, διότι διεταράξαμεν τὴν νυκτερινὴν ἡσυχίαν καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον δὲν θὰ κοιμηθῶμεν εἰς τὸ ὑπαιθρον.

— Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος, κύριε, ὀμιλεῖ γλῶσσαν τὴν ὁποίαν δὲν ἐνοοῦμεν καὶ δὲν θὰ ἠμπορέσωμεν νὰ ἐξηγηθῶμεν. Τί θὰ κάμωμεν; τί θὰ εἰποῦμεν ἂν θελήσῃ νὰ μᾶς κτυπήσῃ;

— Νὰ μᾶς κτυπήσῃ ἀνέκοιχεν ὁ Πινσὼν ὑψὼν τὴν πυγμὴν. Σοὶ φαίνεται, διότι καμμίαν φορὰν παρεβλέψα τοὺς λόγους τοῦ πλοιαρχοῦ ἀφοῦ ἡμὴν ξενιζόμενός του, ὅτι εἶμαι τοιοῦτος ὡς ν' ἀφήσω νὰ κτυπήσουν ἐμὲ ἢ ἐσέ; Τώρα θὰ ἰδοῦμεν.

Ὁ Πινσὼν προῦχώρησεν, ἀλλ' αἰφνης ἔστη.

— Ἐχεις δίκαιον εἶπε πρὸς τὸ παιδίον· ἄς μὴ γυρεύωμεν τώρα καυγάδες. Οἱ ναυτικοὶ κανονισμοὶ δὲν ἐπιτρέπουν, καθὼς ἐκατάλαβα, νὰ εἰσέλθωμεν εἰς Βέρα-Κροῦζ, ὅπου μᾶς ἔφεραν χωρὶς νὰ θέλωμεν· ἄς σεβασθῶμεν αὐτοὺς τοὺς εὐλογημένους κανονισμοὺς καὶ ἄς περιμένωμεν νὰ ξημερώσῃ.

Ἦχει τὸ μεσονύκτιον. Ἠκούσθησαν ἐν τῇ σιγῇ τῆς νυκτὸς φωναὶ θλιβεραὶ, μονότονοι ὡς προσευχὴ ψαλλομένη. Αἱ φωναὶ αὗται ἀντήχησαν καθ' ἅπαν τὸ μῆκος τοῦ τείχους, ἠκούσθησαν ἀσθενέστεραι ὅσον ἀπεμακρύνοντο καὶ ἐπὶ τέλους ἐσβέσθησαν μακρὰν.

Ὁ Πινσὼν καὶ ὁ Ζωηρὸς ἐκάθησαν ἐπὶ λιθίνου ἐδωλίου. Ἡ κρηπίς ἐφ' ἧς εὐρίσκοντο εἶχε πλάτος μόλις πέντε ἢ ἕξ μέτρων, ἕξ ἀμφοτέρων δὲ τῶν πλευρῶν τὰ κύματα ἔτυπτον αὐτὴν καὶ τὴν ἐκάλυπτον ἐνίοτε δι' ἄφροῦ. Ἐνώπιον αὐτῶν ὑ-

ψοῦτο ὁ μέλας ὄγκος τοῦ φρουρίου τοῦ ἁγίου Ἰωάννου Οὐλλόα, οὗ ὅπισθεν ὤρμουν ὁ Φούλιων καὶ ὁ Δάβις· δεξιόθεν καὶ ἀριστερόθεν, ἔκιντο σκόπελοι, ἐφ' ὧν τὰ κύματα ἐξέσπων μετὰ κρότου μονοτόνου, κανονικοῦ, παρομοίου πρὸς τὸν θόρυβον καταπιπτούσης σφύρας σιδηρουργοῦ, ἀκουόμενον ἐξ ἀποστάσεως.

Ὅτε ἤχησεν ἡ πρώτη μετὰ τὸ μεσονύκτιον ὥρα, αἱ αὐταὶ ἀκουσθεῖσαι καὶ πρότερον φωναὶ ἀντήχησαν ἐκ νέου. Ἐπιστήσας τὴν προσοχὴν ὁ Πινσὼν διέκρινε τὰς λέξεις *Sentinel alerta* καὶ *Ave Maria*. Ἦσαν αἱ φωναὶ τῶν νυκτοφυλάκων, οἵτινες ἐν χρήσει ὄντες ἐν Μεξικῷ, ὅπως ἐν Εὐρώπῃ κατὰ τὸν μεσαίωνα, ἐξαγγέλλουσι τὰς ὥρας τῆς νυκτὸς καὶ συνιστῶσιν εἰς τοὺς κατοίκους νὰ κοιμῶνται ἐν εἰρήνῃ.

Μετὰ μυρίας ἐρωτήσεις περὶ τοῦ Μεξικοῦ, ὅπερ κατακτηθὲν τὸ 1519 ὑπὸ τοῦ Φερνάνδου Κορτέζ, ἀφελόντος αὐτὸ ἀπὸ τῆς ἐξουσίας τῶν Ἰθαγενῶν μοναρχῶν Μοντεζούμα καὶ Γουατιμοτὸν, ἀπέσεισε τὸν ἰσπανικὸν ζυγὸν τὸ 1821 κατασταθὲν δμοσπονδὸς δημοκρατία, ὁ Ζωηρὸς λικνιζόμενος ὑπὸ τοῦ μονοτόνου κρότου τῶν κυμάτων ἀπεκοιμήθη βαθύτατα. Ὁ Πινσὼν ἐρρέμβασεν ἐπὶ τινε ὥραν ἀναπολῶν τὰς παραδόξους αὐτοῦ περιπετείας, εἶτα ἀπεκοιμήθη καὶ αὐτός.

Ἡ ἡμέρα ὑπέφωσκε μόλις, ὅτε ἤχος φωνῶν ἀφύπνισε τοὺς δύο ξένους. Ὁ Ζωηρὸς ἤνοιξε βιαίως τοὺς ὀφθαλμούς καὶ συρθεὶς ἐστηρίχθη ἐπὶ τοῦ Πινσῶν. Ἐξ μιγάδες φέροντες στολὴν στρατιωτικὴν καὶ πέλους πλατυγύρους, γυμνόποδες, ὀπλισμένοι διὰ τουφεκίων ἀρχαιοτάτου συστήματος περιεκύκλουν αὐτοὺς καὶ τοὺς ἠρώτων εἰς γλῶσσαν ἀκατάληπτον. Ὁ Πινσὼν ἤρξατο τῆς διηγήσεως τῶν περιπετειῶν του, ἀλλ' οἱ στρατιῶται μὴ ἐννοοῦντες τί ἔλεγε τῷ ἔνευσαν νὰ τοὺς ἀκολουθήσῃ. Παρατηρῶν πρὸς τὸ μέρος τοῦ φρουρίου ὁ μηχανικὸς εἶδεν ὅτι ὁ Φούλιων καὶ ὁ Δάβις ἐγένοντο ἄφρανοι.

Ὁ Πινσὼν καὶ ὁ Ζωηρὸς ὑπερέβησαν τὴν μεγάλην πύλην, ἣν ματαίως εἶχον κρούσει τὴν νύκτα, εἰσῆλθον ἐντὸς διαδρόμου καὶ εὐρέθησαν ἐνώπιον νεαροῦ ἀξιωματικοῦ. Ὁ μηχανικὸς ἤρξατο ἐκ νέου τῆς διηγήσεως τοῦ ταξιδίου του, ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ ἀξιωματικὸς δὲν ἐννοεῖ, ἐπεμψε ν' ἀναζητήσῃ τὸν λιμενάρχην, ὅστις ὠμίλει τὴν γλῶσσαν ταύτην.

— Τὰ διαβατήριά σας; ἠρώτησεν οὗτος ἄμα ὡς ἐφάνη καὶ ἐχαίρετίσε τοὺς συλληφθέντας.

Ἡ ἐρώτησις αὕτη γαλλιστὶ γενομένη ἀνεκούφισε τὸν Πινσὼν, ὅστις φυσικῶ τῷ λόγῳ ἤρξατο ἐκ τρίτου τῆς διηγήσεως τῶν περιπετειῶν του. Ὁ ἀπευθύνας αὐτῷ τὴν ἐρώτησιν ἠροαζέτο μετ' ὑπομονῆς, ἀλλὰ σεῖων τὴν κεφαλὴν εἰς ἔνδειξιν δυσπιστίας.

— Πάγει πολὺ καλὰ, εἶπεν, ἀλλ' εἰς τὴν Μεξικανικὴν δημοκρατίαν δὲν δύναται κανεὶς νὰ

εἰσέλθῃ χωρὶς νὰ ἔχη ἐν τάξει τὰ χαρτιά του. Ποῦ εἶνε τὰ δικά σας;

— Δὲν σὰς εἶπα, ἀπήντησεν ὁ Πινσὼν, ὅτι ἐγὼ ἀνεχώρησα ἀπὸ τὸ σπῆτί μου, ὁδὸς *Nolite*, εἰς τὴν Βατινιόλλην, διὰ νὰ κάμω μίαν ἀπλὴν ἐκδρομὴν καὶ . . .

Ὁ λιμενάρχης συνωμίλησεν ἐπὶ τινεσ στιγμὰς μετὰ τοῦ νεαροῦ ἀξιωματικοῦ· ἀκολούθως ὁ τελευταῖος οὗτος ἔνευσε καὶ προσῆλθον ὀπλισμένοι ἔξ στρατιῶται μετ' ἐνὸς δεκανέως.

— Ἀκολουθήσατε αὐτοὺς, εἶπεν ὁ λιμενάρχης τῷ Πινσῶν. Θὰ σὰς φέρουν πρὸς τὸν πρόξενόν σας· ἀν ἡ Ἐξοχότης του ἐγγυᾶται διὰ σὰς, εἰσθε ἐλεύθεροι.

— Τί! ἐκραύγασεν ὁ Πινσὼν, θὰ μὰς κάμυτε νὰ γυρίζωμεν εἰς τὴν πόλιν ἐν τῷ μέσῳ στρατιωτῶν, ὡς κακοῦργοι;

— Ἐμπρός! εἶπεν ὁ δεκανεὺς πρὸς τοὺς ὑπ' αὐτὸν ἄνδρας.

Ὁ Πινσὼν καὶ ὁ Ζωηρὸς, ὅστις πεφοβισμένος ἠρείδετο ἐπὶ τοῦ συντρόφου του, περιεκυκλώθησαν ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν καὶ ἠναγκάστησαν νὰ ἐκκινήσωσιν. Ἐξελθόντες τοῦ φυλακείου εὐρέθησαν μετ' ὀλίγον εἰς μεγάλην πλατεῖαν. Τὰ ἐργαστήρια, τὰ καφεπωλεῖα καὶ τὰ καταστήματα ἦσαν κεκλεισμένα· μόλις ἀφυπνίζετο ἡ πόλις. Καὶ ἐν τούτοις, καίτοι δὲν εἶχον βαδίσει οὐδ' ἕκατὸν βήματα, ἠκολούθουν αὐτοὺς ἤδη πεντήκοντα καὶ πλείονες περὶεργοί, γυναῖκες, πεπλοφόροι, ἄνδρες μὲ πολὺχροα σκεπάσματα καὶ παιδία ἡμίγυμνα. Πάντων τούτων τὸ χρῶμα ἦτο χαλκόχρουον βαθύ, οἱ δὲ πλατύγυροι πῆλοι, οὓς οἱ ἄνδρες ἔφερον καταβιβασμένους· μέχρις ὀφρῶν ἀπέδιδεν εἰς αὐτοὺς ὄψιν ληστῶν. Εἶχε γένει γνωστὸν ὅτι πειρατικὸν πλοῖον καταδικωόμενον ὑπὸ ἀτμοπλοίου τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν κατέφυγε τὴν νύκτα ὑπὸ τὴν σκέπην τοῦ φρουρίου Οὐλλόα, ὑπέθεσαν δὲ ὅτι ὁ Πινσὼν ἦτο ὁ πειρατής, συλληφθεὶς ὑπὸ τῶν μεξικανικῶν ἀρχῶν.

— Βλέπεις, μικρέ; ἔλεγεν ὁ μηχανικὸς πρὸς τὸν Ζωηρὸν, ὅσα θέλει ἄς κάμῃ ὁ Βοαζολῆς, ἀλλὰ ποτὲ δὲν θὰ δυνηθῇ νὰ ἀποπλύνῃ αὐτὴν τὴν ἀμαρτίαν. . . Χάρις εἰς τὰς συμβουλὰς του εὐρίσκομαι χωρὶς διαβήτηριον, δύο χιλιάδας λεύγας μακρὰν ἀπὸ τὸ σπῆτι μου, ἀπὸ τὸν τόπον μου. Ἐξ αἰτίας του μὲ σύρουσιν αὐτὴν τὴν στιγμὴν οἱ στρατιῶται. . . ὦ, εἶνε πάρα πολὺ!

Ὅτε ἡ μικρὰ συνοδία ἀφίκετο εἰς τὸ προξενεῖον, ἠκολουθεῖτο ὑπὸ πεντακοσίων τοῦλάχιστον ἀνθρώπων. Ὑπεδέξατο αὐτοὺς ὁ γραμματεὺς τοῦ προξενείου, πρὸς δὲν ὁ Πινσὼν κατέστησε γνωστὴν τὴν ἀξιοθρήνητον θέσιν του Ὁ γραμματεὺς ἐθαμβὸς προσεκάλεσε τὸν πρόξενον καὶ ὁ Πινσὼν ἠναγκάστη ν' ἀρχίσῃ ἐκ νέου τὴν διήγησιν.

— Ἀλλὰ, κύριε, πῶς ἐμπορεῖτε νὰ μὰς ἀποδείξητε τὴν ἀλήθειαν τῶν λόγων σας;

Ὁ τίμιος Πινσὼν ἠρθρίασε μέχρι τῶν ὠτων καὶ μετὰ βίας κατορθῶν νὰ κρατήσῃ ἐντὸς τοῦ ἔρκους τῶν δ'όντων του τὰς ἐκφράσεις τῆς ἀγανακτικῆσως, ἔσυρε τὸ χαρτοφυλάκιόν του, ἐπέδειξε διαφόρους ἐπιστολάς πρὸς αὐτὸν ἀπευθυνομένας, καὶ ὠμίλησε μετὰ τῆς ἐτοιμότητος καὶ τῆς εὐλικερνεϊας ἐκείνης, ἣν οἱ ἀγύρται δυσκόλως κατορθοῦσι νὰ μιμηθῶσιν.

Ἄν καὶ ἡ περιπέτεια ἦτο ἀρκούντως παράδοξος, ὁ πρόξενος δὲν ἀμφέβαλε πλέον. Ἄλλως οἱ τρόποι καὶ ἡ γλῶσσα τοῦ Πινσὼν ἐμαρτύρουν ἄνδρα εὖ ἠγμένον καὶ μεμορφωμένον. Ὁ γραμματεὺς ἐπαφῆκεν εἰς τοὺς ταξειδιώτας διαβατήριον, δι' οὗ ἐξουσιοδοτοῦντο νὰ μείνωσιν εἰς τὴν πόλιν, ἢ νὰ μεταβῶσιν ὅπου ἤθελον. Ἐξεληθόντες τοῦ προξενείου ὁ Πινσὼν καὶ ὁ Ζωηρὸς μετὰ κόπου ἠδυνήθησαν νὰ διασχίσωσι τὸ πλῆθος τῶν περιέργων. Τῇ παρακλήσει τοῦ γραμματέως ἡ ὀδηγήτασα αὐτοὺς φρουρὰ τοὺς συνώδευσε μέχρι τοῦ Ξενοδοχείου τῶν ἐμπόρων κειμένου ἀντικρὺ τῆς παραλίας καὶ διευθυνομένου ὑπὸ Γάλλου τινός. Καθ' ὁδὸν μάτην οἱ στρατιῶται ἐξήγουν εἰς τὸ πλῆθος ὅτι ὁ Πινσὼν δὲν ἦτο πειρατής, ἀλλ' ἀπλοῦς γάλλος πολίτης. Νομίζοντες ὅτι ἐζήτησαν νὰ τοὺς ἀπατήσωσιν οἱ περίεργοι ἀπέμειναν μέχρι τῆς δεκάτης ὥρας ἔμπροσθεν τοῦ Ξενοδοχείου καὶ μόνον ὁ φλογερὸς ἥλιος κατῳρῆθωσεν αὐτοὺς ἀποδιώξῃ.

Μεθ' ὁποίας ἠδονῆς ὁ Πινσὼν, ἀφοῦ ἠρίστησεν ἐν ἀνέσει, προσῆλθεν καὶ ἐκάθησεν ἐγγὺς τοῦ παρθύρου τοῦ δωματίου, ὅπερ ἐχορήγησεν αὐτοῖς ὁ Ξενοδόχος! Τὸ παράθυρον τοῦτο ἔβλεπε πρὸς τὴν πλατείαν τῆς παραλίας, κείμενον ἀντικρὺ τοῦ Τελωνείου. Ὅπισθεν τοῦ κτιρίου τούτου ἠγείρετο τὸ φρούριον Οὐλλόα καὶ πέραν ἐφαίνετο ἡ θάλασσα, ἥτις ἐσπινθίριζεν ὑπὸ τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου τοῦ Τροπικοῦ. Χαυνόμενος ἐκ τοῦ καύσωνος καὶ τῆς ἐπικρατούσης πέριξ αὐτοῦ καὶ ἐντὸς τοῦ πνεύματός του ἡσυχίης ὁ Πινσὼν ἀπεκοιμήθη.

Ὁ Ζωηρὸς τοποθετηθεὶς παρὰ τὸ παράθυρον ἐθαύμαζεν ἀδιακόπως τὰ περικυλοῦντα αὐτὸν καὶ ὑποκίπτοντα ὑπὸ τὴν ὄρασίν του ἀντικείμενα. Ἐνόσῳ ἦτο ἐπὶ τοῦ *Karadā* καὶ ἐπὶ τοῦ Φούλτωρος, ἐνόμιζεν ὅτι εὕρισκετο πάντοτε εἰς Ἀγγλίαν. Ἄλλ' ἰδοὺ αἴφνης ὡς διὰ μαγικῆς ῥάβδου εὕρισκετο εἰς πόλιν ἔχουσαν παράδοξον ἀρχιτεκτονικὸν ῥυθμὸν, ἐνώπιον ἀνθρώπων ἄλλης φυλῆς, ἄλλου χρώματος, ὁμιλούντων γλῶσσαν ἀλλοίαν ἐκείνης ἣν ἐγίνωσκεν. Κάτω εἰς τὴν ὁδὸν, ἀντὶ τῶν περιπλανωμένων ἐν ταῖς πλατείαις τοῦ Λονδίνου πυργιτῶν, περιεφέροντο μεγάλοι μέλανες γύπες, τοσοῦτον ἐξημερωμένοι, ὥστε μόλις παρεμέριζον ὅπως ἀφήσωσιν ἐλευθέραν τὴν δίοδον εἰς τοὺς διαβάτας.

Τὴν μεσημβρίαν πᾶσα κίνησις ἐφάνη διὰ μιᾶς κοπάτασα ἐν τῇ πόλει· σπάνιοί τινες διαβάται κωφῶς βαίνοντες, ὠδεῦον ἐγγὺς τῶν τοίχων ἐπι-

ζητοῦντες τὴν σκιάν καὶ ἐσύροντο μᾶλλον ἢ ἐβάδιζον. Ὁ πεπυρακτωμένος οὐρανὸς ἐφαίνετο πλέον ὡς εἰς καὶ μόνος ἀπέαντος ἥλιος. Ἄτμοι ἐλαφροὶ κυανοὶ ἐδονοῦντο ἐν τῷ αἰθέρι· ἡ ἀναπνοὴ ἐγένετο κοπιώδης. Ὁ Ζωηρὸς, εἰ καὶ ἐκάθητο ἀκίνητος, ἐξεπλήσσετο αἰσθανόμενος τὸ μέτωπόν του περιέρουτον ὑπὸ τοῦ ἰδρώτος. Ἐπειδὴ ἡ Βέρα - Κρούζ εἶνε ἐν τῶν θερμότερων μερῶν τῆς γῆτινης σφαίρας, κατὰ τοὺς μῆνας δὲ Μάιον, Ἰούνιον καὶ Ἰούλιον ὁ καύσων καθίσταται κατὰ γράμμα ἀνυπόφορος.

Ἡ προσοχὴ τοῦ παιδίου συνεκεντρώθη μετ' ὀλίγον ἐπὶ τῶν ἰθαγενῶν μιγάδων γυναικῶν, αἵτινες συνηθροισμένοι πέριξ σωρῶν ὑδροπεπόνων, πορτοκαλλίων, κίτρων, ἀνανάδων καὶ εἴκοσιν ἑτέρων καρπῶν ἀγνώστων ἐν Εὐρώπῃ, ἠψήφουν πᾶσαν τὴν θέρμην τῆς φλογεραῆς καμίνου. Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν διήρχοντο μικρὰ ἀμάξια συρόμενα ὑπὸ ἵππων κατεσκληκῶτων, ἢ Ἴνδοὶ κεκλιμένοι ὑπὸ τὸ βάρος φορτίου, ὅπερ ἐβάσταζον ἐπὶ τῆς ῥάχεως τῇ βοήθειᾳ τελαμῶνος, προσδεδεμένου ἐπὶ τοῦ μετώπου.

Κατὰ τὰς τρεῖς ὥρας, καθ' ἃς διήρκεσεν ὁ μεσημβρινὸς ὕπνος τοῦ Πινσὼν, ὁ Ζωηρὸς δὲν ἐκινήθη ἐκ τοῦ παρθύρου, θελγόμενος ἐξ ὅσων ἔβλεπε καὶ παρετήρει καὶ μακαρίζων τὴν εὐτυχῆ ἰδέαν, ἣν ἔσχε νὰ κρουθῆ ἐπὶ τοῦ *Karadā*. Βίκοσάκις τῷ ἦλθεν ὁ πειρασμὸς νὰ ἐκτελέσῃ τὸ διάσημον αὐτοῦ ἐπικίνδυνον ἄλμα, ἀλλ' ἀπετράπη τοῦ σκοποῦ του ἐκ τοῦ φόβου μὴ ἐξυπνήσῃ τὸν σύντροφόν του.

Ὅτε ὁ Πινσὼν ἐγερθεὶς ἦλθε πρὸς συνάντησιν αὐτοῦ, τὸ μερικάκιον, ὡσεὶ ἀμφέβαλλεν ἀκόμη, ἠρώτησεν ἐπανειλημμένως ἂν εὕρισκοντο τῷ ὄντι εἰς τὸ Μεξικόν, εἰς Βέρα - Κρούζ.

— Ἡ Βέρα - Κρούζ, μικρὰ, ἀπήντησεν ὁ μηχανικὸς ἐκτίσθη ἐπὶ τῆς θέσεως ὅπου προσωρμίσθη ὁ Φερνάνδος Κορτέζ τὸ 1579. Τὸ φρούριον αὐτῆς ἔχαιρεν ἐπὶ πολλὸν καιρὸν τὴν φήμην ὅτι ἦτο ἀπόρητον, ἀλλὰ πικροδόθη τὸ 1839 εἰς τὸν ναύαρχον Βωδέν· πιστεύω ὅτι σοὶ τὸ εἶπα καὶ ἄλλοτε.

— Ὅθ' ὑπάγωμεν εἰς τὸ Μεξικόν, κύριε; ἠρώτησεν ὁ Ζωηρὸς.

— Ὅχι, ἔχομεν ἤδη 30 Μαΐου· αὔριον ἢ μεθαύριον, καθὰ μοι εἶπεν ὁ πρόξενος, τὸ ἀγγλικὸν ἀτμόπλοιον, τὸ ἐκτελοῦν κατὰ μῆνα τὸ ταξειδιὸν μετὰξὺ Ἀγγλίας καὶ Μεξικοῦ, ἐπιστρέφει εἰς Ταμπίκον, καὶ θὰ ἐπιβιβασθῶμεν εἰς αὐτὸ χωρὶς ἀρροπορίαν.

— Χωρὶς νὰ ἰδοῦμε τὰ παρθένα δάση, τοὺς λειμῶνας, τοὺς πιθήκους καὶ τὰς τίγρεις;

— Ὅθ' ἀκούομεν ἕνα περίπατον εἰς τὰς περὶχωρα τῆς πόλεως, ἀπήντησεν ὁ Πινσὼν, καὶ θὰ ἰδῶμεν μακρόθεν καὶ τὰ ἔλη, τὰ ὁποῖα σοῦ ἔχουν κερφωθῆ τόσον εἰς τὸ κεφάλι. Ὅσον διὰ τὰς τίγρεις καὶ τοὺς πιθήκους, θὰ ἰδῆς ὅσους θελή-

σεις εἰς τὸν Ζωολογικὸν Κήπον τῶν Παρισίων.

Ὁ Ζωηρὸς δὲν ἐτόλμησε ν' ἀπαντήσῃ, ἐνδομύχως ὅμως ἐθλίβη βαθέως. Πῶς λοιπὸν; νὰ κάμῃ τις τόσον μακρὸν ταξίδιον, διὰ νὰ ἐπιστρέψῃ ἀμέσως, χωρὶς νὰ ἴδῃ τὸ ἐσωτερικὸν τῆς μεγάλης ἐκείνης χώρας, ὅπου οἱ γύπες περιφέρονται εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ οἱ ψιττακοὶ ἴστανται κατὰ ζεύγη ἐπὶ τῶν φοινίκων! Τὸ μειράκιον ἠύχθη ὅπως νέον τι ἐμπόδιον, παρόμοιον μὲ τὰ τόσα παρ' αὐτῶν συναντηθέντα, ἀνακύψαν αἴφνης μεταβάλλη τὰ σχέδια καὶ τοὺς ὑπολογισμοὺς τοῦ Πινσῶν.

Περὶ τὴν πέμπτην ἑσπερινὴν ὥραν οἱ δύο ταξειδιῶται ἤρξαντο περιφερόμενοι ἐντὸς τῆς πόλεως, ἧς αἱ ὑψηλότεραι οἰκίαι εἰσὶ διώροφοι φέρουσι δ' ἐπὶ τῆς στέγης ἐξώστας, εἰς οὓς οἱ κάτοικοι ἐξέρχονται τὴν ἑσπέραν, ἵν' ἀναπνεύσωσι τὴν θαλασσίαν αὔραν. Μετὰ ἔν τετάρτον τῆς ὥρας ἐξῆλθον τῆς πόλεως, ἧς ἡ ἔκτασις εἶνε λίαν περιορισμένη. Ἄλλ' ὁποῖα ὑπῆρξεν ἡ ἐκπληξίς καὶ ἡ ἀπογοήτευσίς τοῦ Ζωηροῦ, ὅτε ἀντὶ τῆς ὥραίας πεδιάδος, ἣν προσεδόκα ν' ἀπαντήσῃ, εὐρέθη ἐν τῷ μέσῳ ἀπέρονος ἀμμόδους ἐκτάσεως! Τῆδε κακεῖσε ἐφαίνοντο ἰσχυροὶ τινες θάμνοι, ἀλλ' οὐδαμῶς δένδρον, χλόη, ἢ ἄνθος.

Τὸ παιδίον παρετῆρι ἐκθαμβῶν. Ἀπώτατα ἐν τῷ ὀρίζοντι διεγράφετο τὸ σχῆμα ὑψηλῶν ὀρέων, ὧν ἐδέσποζεν ὁ χιονοσκεπὴς κῶνος τῆς Ὁριζάβας.

Οἱ ταξειδιῶται περιειργάσθησαν ἐπὶ πολλὴν ὥραν τὰ ὄρη ταῦτα, ὧν ἡ σειρὰ ἐκτείνεται παραλλήλως πρὸς τὴν θάλασσαν καὶ εἰς ὧν τὴν κορυφὴν εὐρίσκειται ὄροπέδιον, ἔχον μῆκος διακοσίων λευγῶν, ἔφ' οὗ ἐγείρεται ἡ πόλις τοῦ Μεξικίου εἰς ὕψος διαχιλίων μέτρων. Ἡ μεγάλη αὕτη ἄλυσσις τῶν ὀρέων διακοπομένη καὶ σχηματίζουσα ἑκατὸν διακλαδῶσεις καλεῖται Βραχώδη Ὀρη ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις, Κορδιλλιέροι ἐν Μεξικῷ, καὶ Ἄνδεις ἐν Περουβίᾳ. Οἱ δύο περιηγητὰὶ ἀφοῦ ἐβάδισαν ἐπὶ πολλὴν ὥραν ἐπὶ τοῦ ἀμμόδους ἐδάφους, ἐπλησίασαν πρὸς τὴν θάλασσαν, ὅπως εἰσέλθωσιν εἰς τὴν πόλιν Ὁ Ζωηρὸς ἐξεπλάγη βλέπων τὸ σχῆμα, τὸ μέγεθος καὶ τὰ χρώματα τῶν ἀφθόνας ἀνὰ τὴν παραλίαν ἐσπαρμένων κογχυλῶν. Ἐπλήρωσε δι' αὐτῶν τὰ θυλάκια, τοῦθ' ὅπερ ἐπίσης ἔπραξε καὶ ὁ Πινσῶν, διότι κατὰ τὴν γνώμην τοῦ μηχανικοῦ αἱ κογχύλαι αὗται εἰσὶ πράγματα σπανιώτατα καὶ ἀξιοθέατα ἐν Εὐρώπῃ.

Περὶ τὴν ἕκτην ὥραν τῆς ἑσπέρας ὁ Πινσῶν καὶ ὁ Ζωηρὸς ἐκάθησαν παρὰ τὴν κοινὴν τοῦ ξενοδοχείου τράπεζαν καὶ ἐγεύθησαν ἰχθύων καὶ καρπῶν ἀγνώστων αὐτοῖς. Αἱ ἰσπανιστὶ γενόμεναι συνδιαλέξεις δὲν ἐνδιέφερον αὐτοὺς καὶ μετὰ τὸ δεῖπνον ἀπεσύρθησαν, ὅπως περιπλανηθῶσιν ἐκ νέου ἐντὸς τῆς πόλεως. Τὰ μόντα ἀνοικτὰ καταστήματα ἦσαν τὰ καφεπωλεῖα, ὅπου κηττηναλίσκοντο παγωτὰ ἀρωματικὰ καὶ ποτὰ ἀναψυ-

κτικὰ. Περὶ τὴν ὄγδῳην ὥραν αἱ κυραὶ καὶ οἱ κύριοι, εὐρωπαϊκὴν στολὴν φέροντες, μετέβησαν εἰς τὴν παραλίαν, ἧτις εἶνε ὁ μόνος περίπατος τῆς Βέρα-Κρούζ. Τὴν ἐνάτην ὥραν ἡ πόλις πᾶσα ἐφαίνετο ἀποκοιμηθεῖσα καὶ οἱ νυκτοφύλακες φέροντες φανούς καὶ ὄπλισμένοι διὰ μακρᾶς λόγχης, τοποθετημένοι εἰς τὰς γωνίας τῶν ὁδῶν ἤρχισαν νὰ ψάλλωσι θρηνοῶδες καὶ μελαγχολικῶς ἀναγγέλλοντες τὰς ὥρας τῆς νυκτός.

Τὴν μεσημβρίαν τῆς ἐπαύριον, περὶ τὸ τέλος τοῦ προγεύματος, κρότος τηλεδόλου ἀντήχησεν. Καθεὶς ὥρμησε τότε ἐκτὸς τοῦ ἐστιατορίου καὶ μετέβη εἰς τὴν παραλίαν. Διαικρίνετο εἰς τὸν ὀρίζοντα τὸ κατὰ μῆνα ἐξ Ἀγγλίας προσερχόμενον ἀτμόπλοιο, οὗ ἡ ἔλευσις ἐθεωροῦτο σπουδαῖον γεγονός διὰ τὴν πόλιν τῆς Βέρα-Κρούζ, καθότι κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν δι' αὐτοῦ καὶ μόνου τοῦ μέσου ἐλάμβανε τὰς ἐξ Εὐρώπης εἰδήσεις.

[Ἔπεται συνέχεια].

Τὸ κατωτέρω ἄρθρον ἐλήφθη ἐκ τοῦ ἄρτι ἐκδοθέντος ἐν Φλωρεντίᾳ βιβλίου ὑπὸ τὸν τίτλον «Γαριβάλδης», γραφέντος ὑπὸ τοῦ κ. Γουερζόνη. Ὁ συγγραφεὺς ἔργον ἐγγύθεν καὶ ἐμελέτησε τὸν χαρακτήρα τοῦ μεγάλου ἀνδρός, διὸ καὶ τὸ βιβλίον του θεωρήθη ὡς τὸ ἀριστον τῶν περὶ Γαριβάλδου πολυαριθμῶν κατ' αὐτὰς δημοσιευθέντων. Σ.τ.Δ.

Ο ΓΑΡΙΒΑΛΔΗΣ ΩΣ ΙΔΙΩΤΗΣ

Καὶ ὡς ἰδιώτης ὁ Γαριβάλδης ὑπῆρξε τοιοῦτος, ὥστε καὶ ἂν δὲν ἤθελε διαπραξέει οὐδὲν τῶν κατορθωμάτων ἐφ' οἷς ἐκλείσθη, ἢ ἀπέμεινε πάντοτε ἀτομικότης μοναδικῆ ἀξία τῆς μελέτης τοῦ ψυχολόγου καὶ τοῦ καλλιτέχου. Τὸ ξανθὸν παιδίον ὅπερ διέτρεψε τοὺς αἰγιαλοὺς τῆς Νικαίας, ὁ ὠραῖος πειρατὴς ὅστις ἐγοήτευσε τὴν ἀτυχῆ Ἀννίταν, ὁ θριαμβευτὴς δικτάτωρ τοῦ 1860 ὃν βλέπουσαι ἐμφανιζόμενον ἀνέκραζον αἱ σικελιώτιδες ἐν χορῷ «Oh, quant' é beddu!» (ὦ, πόσον εἶνε ὠραῖος!) διετήρησε μέχρι τῶν τελευταίων ἐτῶν τὴν ἀνδρικὴν αὐτοῦ καλλονὴν ἧτις εἶχε τύπον πάντη ἰδιόρρυθμον μὴ δυοιάζοντα πρὸς τὸν συνήθως ἀποδιδόμενον τοῖς ἡρωσι καὶ τοῖς πολιμισταῖς.

Ὁ Γαριβάλδης δὲν ἠδύνατο ν' ἀποκληθῆ ὠραῖος ἀνὴρ ἐν τῇ κυρίᾳ τῆς λέξεως σημασίᾳ. Ἦν μικρόσωμος, αἱ κνήμαι του ἦσαν κατὰ τι καμπύλαι ἐκ τῶν ἐσῶθεν πρὸς τὰ ἔξω, ὁ δὲ κορμὸς αὐτοῦ εἶχε τινὰς ἀτελείας. Ἄλλ' ἐπὶ τοῦ μὴ ἀσυμμέτρου οὐδ' ἀχάριτος σώματος ἐκείνου ἐπεκάθητο κεφαλὴ ἐξαισία, κεφαλὴ ἧτις ὁμοίαζε, ἀναλόγως πρὸς τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ἐθεῖσο αὐτὴν καὶ πρὸς τὸ ἐμψυχοῦν αὐτὴν αἶσθημα, πρὸς τὸν Ὀλύμπιον Δία, τὸν Χριστόν καὶ πρὸς τὸν λέοντα, κεφαλὴ περὶ ἧς ἠδύνατό τις νὰ εἴπῃ ἀσφαλῶς ὅτι οὐδεμίαν μῆτηρ ἐγέννησε τοιαύτην, ὅτι οὐδεὶς καλλιτέχνης ἰδεάσθη παρομοίαν. Καὶ πόσον εὐγλώττως ἐλάλει ἡ κεφαλὴ ἐκείνη! πόσοι ὀρί-